

SANAT VE SANATKÂR

-Sanattaki mükemmellik,sanatkârdan gelir.

Alemde yaratılan her şey bir sanat eseri olup,harika bir yaratılışı gösterir. Yaratılan hiçbir şeyde bir abeslik olmadığı gibi,sanat cihetinde,sanat estetikliliğinde de bir abesiyet ve çirkinlik söz konusu değildir.

Yaratılan her bir şey;bir sanat,bir desen,bir nakış gibi dokunmuştur. Bir yazarın kitabını yazarken gösterdiği ihtimam gibi,ondan daha harika bir şekilde harf,kelime ve cümlelerin dizilişindeki maharet misal,her bir varlık öyle bir sanat değeri içerisinde yazılmış ve yapılmıştır.

Sanat sanatkardan haber verir. Sanat sanatkarın mahiyetini yansıtır. Onun bir aynası olup,iç alemini dışa yansıtır. Bana yaptığın sanatı göster,sana kim olduğunu söyleyeyim,diyebiliriz.

Sanat bir şiir gibi,şuurdan akar. Kalem ile veya bir alet ile dışa yansır. Sanat da bir yapıcılık vardır. Sanatsızlık,bir yıkıcılık ve anarşidir,boşluktur.

Cemil Meriç'in ifadesiyle:"Türk insanını ayıran bütün duvarları yıkmak isterdim. Muhteşem bir maziye,daha muhteşem bir istikbale bağlayacak köprü. Sanat düşüncenin,düşünce mukaddeslerin mukaddesi. Hakikat ve sevgi.

Hafızasını kaybeden bu zavallı nesilleri biz mahvettik. Bu cinayet hepimizin eseri,hepimizin yani aydınların.

Gerçek sanat ayırmaz,birleştirir."[1]

Mukaddesatını kaybeden bir millettten sanat ve sanatkar beklenemez. Maneviyatını yitirmiş bir insanın sanat anlayışı yığınlar topluluğudur. Ya boyalar,ya betonlar yada tahtalar yığınından bir araya gelir.

Mukaddesatı eline alan Selçuklu ve Osmanlı sanatı da,elinden indirmemiştir. Yaşadığı mekanlar bunun canlı birer şahitleridirler. Bu sanatını ve medeniyetini ta batıya kadar götürmüş,kendini ve medeniyetini kabul ettirmiştir. İsmail Hami Danişmend'in ifadesiyle:"Şimdiki garb medeniyeti hakikatta şark medeniyetidir." ve- Libri ve Gustave le Bon"da:"Tarihten müslümanları silerseniz,ilmi rönesansımız asırlarca geri kalmış olur."[2]

C.Meriç Namık Kemal'den nakille:"Medeniyet asayiş de kemaldir. Asayiş,maddi ve manevi huzur."[3]

Gerçek medeniyet birikimlere eklemekle olur,birikimleri bitirmekle değil. Bu konuda Tanpınar ise:"Tanzimat ve ona yaklaşan zaman şüphesiz ki geniş manasında yapıcı bir devir olmuştur.

Fakat sadece yapmakla kalmış,asıl yaratmağa gidememiştir. (ruh ve ruhunu verememiştir.) Bu ikisinin arasındaki farkı o zamandan kalma eserlerin hepsinde görmek mümkündür. Şehirlerimizin umumi çerçevesi içinde derhal yadırganan bir yığın eser,mimarının sadece muayyen bir malzemeyi,muayyen bir gaye uğrunda kullanmaktan ibaret olmadığını gösterirler.

Cedlerimiz inşa etmiyorlar,ibadet ediyorlardı. Maddeye geçmesini ısrarla istedikleri bir ruh ve imanları vardı. Taş ellerinde canlanıyor,bir ruh parçası kesiliyordu. Duvar,kubbe,kemer,mihrab,çini hepsi yeşilde dua eder,muradiyede düşünür ve yıldırımında harekete hazır,göklerin derinliğine susamış bir kartal hamlesiyle ovanın üstünde bekler. Hepsinde tek bir ruh terennüm eder.”[4]

İşte sanat ve sanatkâr budur,buna derler. Sanat verdiği mesajla sanattır. Edepsizliğin sanatı olmaz. Edepsizlik edepsizliktir. Adam öldürmenin sanatlıcası olmaz. Bir evi,evleri yakmanın,tahrib edip yıkmanın sanatlılığı olamaz. Menfilik olup yapma yerine yıkmayı esas almaktadır. Bir memlekete,kendi öz halkına bomba atıp,masum ve mazlumları yok etmenin ne sanatı,ne de sanatkârlığı olmaz. Aksi takdirde bu,yahudilerin,nazilerin,ermenilerin ve sırpların mantığı olur ki,onların en büyük sanat yaptıklarını söylemek gerekir! Onların olması,onlara verilmesi fikrini ve düşüncesini getirir. Böyle bir düşünceyi onlar bile kabul etmez. Nerde kaldı ki,akıllı,vicdanlı ve de insaf sahibi kabul etmiş olsun...

Lise son sınıf talebelerine ne olmak istediklerini soruyor ve olacakları meslek hakkında da bilgi veriyorduk. Talebelerden birisi avukat olacağını söyleyince o konuda konuşmaya başladık. Doğru ve haklı olanın savunulması gerektiğini söylediğimizizde;bu kişi şöyle demişti:”Avukatlık madem ki savunmadır,parasını veren herkesi savunurum.”dedi. Ve bunu da bir meslek gereği olarak ifade etmeye çalıştı.

Kiralık katil ve kiralık silahşörü,mafıyayı duymuş ve şimdi de bir de kiralık avukat duymuş olduk! Eğer bu bir dürüstlük ise,sefiş ve rezil bir şekilde sanat yapmakta öyle olabilir mi? Toplumun sahib olduğu mukaddes değerleri hiçe sayan,ruhsuz bir madde yığını olan,geçmişinden kopuk,geleceği olmayan,her şeye karşı yabancı ve yabani olan bir sanat ve sanatkar,köksüz,kopuk,abuk-sabuk bir yığıntı ve kalitesizlikten ibaret olacaktır.

O halde dünyadaki ve bizdeki bu durum neden ileri gelmekte,nereden kaynaklanmaktadır ki,rezalet ve sefalet ve de kepezelik sanattan sayılmakta?

Karanlıkta durup aydınlığa seslenen aydınlarımızdan Cemil Meriç’in teşhisiyle:”Avrupa tanzimattan beri aynı emelin kovalayıcısıdır. Türk aydınında mukaddesi öldürmek. Mukaddesi yani İslamiyeti..Bu mukaddesin yerine kendi mukaddesini aşıl原因amazdı. Çünkü misyonerin hedefi devleti âliyeyi hristiyanlığa kazanmak yani,devleti aliye ile bütünleşmek değil,ezeli düşmanını “Etnik” bir toz yığını haline getirmektir,istediği kalıba sokacağı şuursuz ve iradesiz bir toz yığını. Kaldı ki İslâma teksif edeceği bir maddesi de yoktu,Avrupalının,tahrib ameliyesi hiç değilse aydınlar kesiminden tam bir başarıya ulaştı. Batının muharref hristiyanlığa tevcih ettiği tenkidleri kendi dinimiz için de geçerli sandık.” Ve;“Aydınların görevi,fildişi kulesini yıkarak,bu mazlum kitleyi muhabbetle bağrına basmak,acısını anlamaya çalışmaktır.”[5]

Sanat ve Sanatkâr

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Pazar, 26 Eylül 2010 05:33 -

MEHMET ÖZÇELİK

[1] Cemil Meriç'le Nur Sohbetleri. N. Şahiner. Sh.30.

[2] İslam Medeniyeti.İ.H.Danişmend.Sh.6,16.

[3] Nur Sohbetleri.Age.Sh.49.

[4] Beş Şehir. Ahmet Hamdi Tanpınar.Sh.30.

[5] Nur Sohbetleri.age.sh.71-72,95.